

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

ПОЛОЖЕННЯ
про систему внутрішнього забезпечення якості освіти
Державного університету телекомунікацій

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні Вченої ради
Державного університету телекомунікацій
Протокол № 4 від 29 травня 2014 року.
Введено в дію:
наказ ректора від 29 травня 2014 р. № 498

Київ – 2014

ЗМІСТ

Зміст	Стор.
Загальні положення	3
Основні терміни та їх визначення	4
Координаційна Рада	5
Права та обов'язки членів Координаційної Ради	8
Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм	9
Формування якісного контингенту здобувачів вищої освіти	10
Оцінювання результатів навчання	11
Посилення практичної підготовки	12
Забезпечення якості кадрового складу	13
Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти	14
Інформаційні системи для ефективного управління освітньою діяльністю	15
Забезпечення публічності інформації про діяльність університету	16
Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти	18
Участь університету в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях вищих навчальних закладів	21

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556-УІІ та ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2009.

1.2. Принципи і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.2.1. Систему внутрішнього забезпечення якості освіти (далі - СЗЯО) Державного університету телекомунікацій (далі – Університет) розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- процесного підходу до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- постійного підвищення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

1.2.2. СЗЯО передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;

— створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

— участь університету в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях вищих навчальних закладів.

1.3. Постійно діючим колегіальним органом, утвореним для управління внутрішньоуніверситетської СЗЯОД є Координаційна рада з питань забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі – Рада) Університету.

1.4. У своїй діяльності Рада керується Конституцією України та законами України, указами Президента України, постановами Верховної ради України, актами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти та науки України, Статутом Університету, принципами відкритості та прозорості діяльності Університету, а також цим Положенням.

2. Основні терміни та їх визначення

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти .

Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

Спеціалізація - складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Плагіат академічний – навмисне відтворення викладачем, докторантом, аспірантом або студентом у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково під своїм іменем без посилання на автора.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків передбачених чинним законодавством. Публічною є інформація, що знаходиться у володінні таких розпорядників:

особи, які виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень, згідно чинного законодавства чи договором, включаючи надання освітніх послуг.

Моніторинг – це регулярне відстеження й спостереження заданих об'єктів, це складова частина керування, яка полягає в безперервному спостереженні і аналізі діяльності з відстеженням динаміки змін.

Самостійна робота студента – це планова робота, яку виконують за завданням і під методичним керівництвом викладача, але без його особистого втручання. Це основний засіб засвоєння студентом навчального матеріалу у вільний від навчальних занять час.

3. Координаційна Рада

3.1. Метою діяльності Ради є удосконалення системи управління якістю освітньої діяльності та якості освіти Університету.

3.2. Склад Ради після схвалення рішенням Вченої ради Університету затверджується наказом ректора.

3.3. Загальне керівництво Радою здійснює ректор, який одночасно є головою Ради.

3.4. До складу Ради входять представники ректорату, інститутів, факультетів, кафедр та інших структурних підрозділів, а також представники Студентської ради. Кількість членів Ради визначається ректором. Строк повноважень – 5 років.

3.5. Робота Ради здійснюється у формі засідань, на яких розглядаються питання, що належать до її компетенції, а також у організації робочих груп для розроблення критеріїв для проведення моніторингів визначених процесів щодо удосконалення якості освіти та якості освітньої діяльності.

Рішення Ради з усіх обговорених питань оформлюються наказами ректора або рішенням Вченої ради Університету.

3.6. Основними функціями Ради є:

— вдосконалення та підтримка роботи комплексної системи моніторингу якості надання освітніх послуг в Університеті, зокрема впровадження принципів, показників і процедур вимірювання і аналізу якості освіти і освітньої діяльності Університету на основі національних та міжнародних стандартів і методів загального управління якістю;

— розробка, аналіз, систематизація та вдосконалення нормативно-методичного забезпечення системи контролю якості освіти і освітньої діяльності;

— розроблення та вдосконалення методик та процедур проведення щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету (далі – НПП), структурних підрозділів Університету;

— впорядкування робочих процесів в Університеті, визначення вимірюваних параметрів і характеристик їх якості, методів їх вимірювання і отримання інформації;

— забезпечення єдності навчального, наукового та виховного процесів в Університеті;

— забезпечення відповідності показників внутрішньої системи якості критеріям зовнішньої оцінки з метою вдосконалення системи;

— втілення в СЗЯО Університету рекомендації, розпорядження і накази Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти;

— проведення моніторингу організації освітнього процесу та стану справ у Навчально-наукових інститутах;

— здійснення моніторингу та перегляду освітніх програм з урахуванням вимог роботодавців;

— проведення моніторингу системи нормативно-методичного забезпечення навчального, наукового та виховного процесів в Університеті;

— аналізувати відповідності рівня забезпечення освітнього процесу в Університеті вимогам, визначеним в стандартах освітньої діяльності, а змісту і результатів освітньої діяльності вимогам - встановленим стандартами вищої освіти (відповідність матеріально-технічної бази, інформаційного кадрового забезпечення нормам чинного законодавства);

— здійснення системи заходів з внутрішнього аудиту, моніторингу якості і забезпеченню можливостей кваліфікованого використання їх результатів для прийняття управлінських рішень з удосконалення СЗЯО;

— підготовка та участь в проведенні зовнішньої сертифікації СЗЯО Університету;

— забезпечення прозорості та інформаційної доступності всіх елементів системи моніторингу для всіх учасників освітнього процесу, аналіз та оприлюднення результатів рейтингових оцінювань на офіційному веб-сайті Університету і на інформаційних стендах;

— проведення маркетингових досліджень щодо перспективності надання освітніх послуг Університетом з певних спеціальностей та спеціалізацій;

— створення ефективної системи виявлення та запобігання академічного плагіату у дисертаціях, наукових працях НПП вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;

— розвиток і поліпшення системи якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету на основі міжнародних і національних стандартів та моделей якості;

— вдосконалення і реалізація стратегії розвитку і політики Університету в напрямі управління СЗЯО;

— розробка та впровадження заходів щодо підвищення якості освіти і освітньої діяльності, забезпечення її відповідності сучасному рівню освіти, науки, потребам ринку, вимогам Національного агентства з питань якості вищої освіти;

— реалізація плану впровадження системи забезпечення якості вищої освіти і якості освітньої діяльності в Університеті;

— розробка та реалізація заходів з впровадження, розповсюдження та визначення ефективності нових технологій навчання;

— проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед студентів, НПП, інших працівників Університету про мету та завдання моніторингу як важливої складової підвищення якості освіти і освітньої діяльності; впровадження положень Болонського процесу і новітніх освітніх технологій в академічному житті Університету;

— підготовка до розгляду звітних та проблемних питань на засіданнях Вченої ради, Науково-методичної ради та ректорату, інформування Вченої ради Університету про результати моніторингу та контролю якості надання освітніх послуг для планування робіт з удосконалення якості освіти і освітньої діяльності;

— розробка пропозицій щодо розвитку комунікацій, участь у науково-методичних і практичних конференціях з проблем якості освіти та активне залучення до участі студентської ради;

— вносити пропозиції щодо розвитку матеріально-технічної бази Університету з метою покращення практичної складової навчального процесу;

— контролювати виконання плану підвищення кваліфікації НПП;

— впроваджувати в організацію освітнього процесу ресурсне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною освітньою програмою;

— визначати критерії, правила, процедури оцінювання якості надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти;

— розробляти процедуру формування бази даних випускників Університету та план роботи з випускниками для моніторингу їх кар'єрного росту.

3.7. Робота Ради проводиться відповідно до затвердженого плану роботи. Формування плану здійснюється на основі пропозицій, поданих членами Ради та відповідних структурних підрозділів. В кінці навчального року члени Ради складають звіт та обговорюють його виконання на засіданні Вченої ради Університету.

3.8. План роботи може доповнюватися протягом року за ініціативи керівників структурних підрозділів, робочих груп. Усі зміни до плану роботи на календарний рік затверджуються на засіданні Вченої ради Університету та в інший прийнятний спосіб.

4. Права та обов'язки членів Координаційної Ради

4.1. Члени Ради мають право:

- ініціювати, розробляти та впроваджувати заходи, що спрямовані на удосконалення СЗЯО;
- утворювати та припиняти діяльність тимчасових робочих груп;
- залучати до роботи працівників Університету, осіб, що навчаються, а також представників вітчизняних, міжнародних експертних і наукових організацій, інших юридичних осіб, а також окремих фахівців (за погодженням з їх керівництвом);
- отримувати від керівників структурних підрозділів інформацію, необхідну для забезпечення своєї діяльності;
- контролювати організацію всіх видів моніторингу якості;
- вносити на розгляд Вченої ради Університету питання, пов'язані з організацією і вдосконаленням системи менеджменту якості освітнього процесу;
- контролювати виконання рішень Вченої ради Університету, наказів і розпоряджень ректора, рішень Міністерства освіти та науки України, Національного агентства з питань якості освіти з питань управління якістю освіти і освітньої діяльності Університету;
- скликати в установленому порядку наради, а також брати участь у проведених заходах, що мають відношення до діяльності Ради;
- вносити пропозиції щодо удосконалення системи якості;

4.2. Члени Ради зобов'язані:

- вживати заходи для удосконалення СЗЯО;
- здійснювати свою діяльність на засадах активності, ефективності, результативності, відкритості та публічності;
- при здійсненні своєї діяльності дотримуватися законодавства України.

5. Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

5.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Державному університеті телекомунікацій».

5.2. Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) має відповідати вимогам стандарту вищої освіти. Стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

5.3. Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

5.4. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма для певної спеціальності розробляється робочою групою відповідного інституту (факультету), до складу якої входять керівник підрозділу, провідні фахівці з цієї спеціальності, представники роботодавців та студентського самоврядування. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради університету і вводиться в дію наказом ректора.

5.5. На підставі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми інститут (факультет) розробляє навчальний план для відповідної спеціальності. Навчальний план є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план ухвалюється Вченою радою Університету і затверджується Головою Вченої ради. Підпис Голови Вченої ради скріплюється печаткою університету.

5.6. Навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності та за кожною формою навчання (в тому числі, — за такими як навчання зі скороченим або подовженим, порівняно з типовим, терміном навчання).

5.7. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності та за кожною формою навчання (в тому числі, — за такими як навчання зі скороченим або подовженим, порівняно з типовим, терміном навчання).

5.8. Навчальні плани і робочі навчальні плани розробляються робочими групами випускаючих кафедр із залученням представників інших кафедр та обов'язковим залученням до розробки роботодавців та членів студентського самоврядування інституту (факультету). Персональний склад робочих груп визначає директор відповідного інституту. Робочі групи працюють під безпосереднім керівництвом завідувачів відповідних випускаючих кафедр, а координацію їхньої діяльності і контроль за виконанням вимог щодо навчальних планів здійснює директор інституту (декан факультету).

5.9. Навчальні програми дисциплін розробляються кафедрами згідно з вимогами відповідних освітніх програм підготовки фахівців. З метою

забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються методичною комісією того інституту (факультету), для спеціальностей якого розроблено відповідну навчальну програму. Після ухвалення навчальної програми методичною комісією інституту (факультету) вона затверджується рішенням Вченої ради інституту (факультету), який є замовником навчальної програми.

5.10. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.

5.11. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із НПП Університету, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

5.12. Показниками для проведення моніторингу освітніх програм є рівень оновлюваності освітніх програм, рівень участі роботодавців у розробці та внесенні змін, рівень задоволеності студентів (випускників), індекс працевлаштування випускників, міжнародна сертифікація освітніх програм, участь у міжнародних програмах підготовки, рейтинг за оцінками роботодавців.

5.13. Відповідальні за впровадження та виконання: випускаючі кафедри, методичні комісії та вчені ради інститутів (факультетів), Навчально-методичний відділ, проректор з науково-педагогічної роботи, Вчена рада університету, Координаційна Рада.

6. Формування якісного контингенту здобувачів вищої освіти

6.1. Політика Університету щодо формування контингенту здобувачів вищої освіти спрямована на профорієнтаційну роботу з випускниками шкіл, коледжів (за попереднім рівнем освіти), розробка та затвердження правил прийому до вступу у Університет, наявності привабливих спеціальностей та освітніх програм для абітурієнтів, їхніх батьків та роботодавців. Участь у формуванні контингенту здобувачів вищої освіти Університету приймають всі працівники Університету.

6.2. Якість формування контингенту для здобуття вищої освіти в Університеті забезпечується за рахунок:

— підготовки та розповсюдження інформаційних матеріалів (буклети, стенди, мультимедіа, фільми) про Університет, спеціальності та спеціалізації, програми підвищення кваліфікації;

— співпраці з роботодавцями відповідних галузей;

— пошуку та підтримки обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті: здійснюється у профільних навчальних закладах професійно-технічної та середньої освіти, в гуртках для школярів тощо;

- профорієнтаційної роботи серед майбутніх абітурієнтів, яка здійснюється всіма працівниками Університету;
- співробітництва із середніми навчальними закладами Києва та області, інших міст України;
- проведення днів відкритих дверей;
- підготовки учнів за предметами незалежного оцінювання якості освіти (ЗНО) та випускних випробувань: здійснюється на підготовчих курсах університету;
- організованої роботи приймальної комісії.

6.3. Якість формування контингенту для здобуття наукових ступенів забезпечується за рахунок:

- заохочення студентів до участі в наукових дослідженнях у Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених університету, на кафедрах та у навчально-наукових інститутах, у тому числі, у виконанні науково-дослідних робіт;
- залучення студентів до організації та участі в міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях;
- заохочення студентів до участі у міжнародних, всеукраїнських, регіональних, університетських конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах;
- залучення студентів до підготовки та публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи;
- ретельного й об'єктивного відбору випускників до навчання в аспірантурі.

6.4. Показниками якості формування контингенту для здобуття вищої освіти та наукових ступенів є конкурс за спеціальностями, рівень початкових знань студентів, досягнення студентів на конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах, кількість статей, що публікуються у співавторстві зі студентами, кількість студентів — учасників наукових конференцій, кількість студентів — виконавців НДР.

6.5. Відповідальні за впровадження та виконання: підготовче відділення, приймальна комісія, інститути (факультети), кафедри, проректори з науково-педагогічної та з наукової роботи, Координаційна Рада.

7. Оцінювання результатів навчання

7.1. Система оцінювання результатів навчання включає вхідний, поточний, рубіжний, відстрочений, підсумковий, семестровий, ректорський контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти.

7.2. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті

телекомунікацій» та «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у Державному університеті телекомунікацій».

7.3. Вхідний контроль на початку навчання в університеті проводиться з метою виявлення рівня підготовки, необхідного для навчання в Університеті та надання практичної індивідуальної допомоги студентам у набутті необхідних знань. Проводить його відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації. Підсумки контролю аналізуються у співставленні з результатами ЗНО. За результатами аналізу плануються заходи щодо підвищення рівня знань студентів.

7.4. Ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію ректорського контролю якості навчання студентів у Державному університеті телекомунікацій» відділом моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації.

7.5. Після кожної сесії визначаються та оприлюднюються на веб-сайтах інститутів (факультетів) рейтинги здобувачів вищої освіти за успішністю.

7.6. Для врахування думки здобувачів вищої освіти та встановлення зворотнього зв'язку, щодо якості та об'єктивності системи оцінювання, проводяться щорічні соціологічні опитування здобувачів вищої освіти, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу.

7.7. Показниками освітнього моніторингу є рівень успішності, рівень заборгованості, кількість переможців всеукраїнських та міжнародних студентських олімпіад, індекс працевлаштування випускників, оцінки роботодавців.

7.8. Відповідальні за впровадження та вдосконалення: інститути (факультети), кафедри, відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації, Навчально-методичний відділ, Студентська рада, проректор з науково-педагогічної роботи, Інформаційно-обчислювальний центр, Науково-методична рада.

8. Посилення практичної підготовки

8.1. Організація практичної підготовки студентів здійснюється відповідно до «Положення про проведення практики студентами Державного університету телекомунікацій».

8.2. Мета практики – набуття студентами професійних компетентностей, практичних вмінь та навичок для подальшого їх використання у реальних виробничих умовах.

8.3. Зміст і послідовність проходження практики визначається програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою (кафедрами) за участю представників роботодавців та студентства.

8.4. Практика студентів проводиться на базах практики з якими заключні договори, які відповідають вимогам навчальних програм. Із зовнішніми базами практики (підприємствами, організаціями, установами) університет укладає договори на її проведення.

8.5. Рівень проведення практики залежить від якості кадрового і методичного забезпечення.

8.6. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки підбиваються на вчених радах інститутів (факультетів) не менше одного разу протягом навчального року.

8.7. Моніторинг якості організації практики забезпечують щорічні опитування студентів, випускників, потенційних роботодавців.

8.8. Показниками якості практичної підготовки є оцінки роботодавців.

8.9. Відповідальні за впровадження та виконання: кафедри, методичні комісії та вчені ради інститутів (факультетів).

9. Забезпечення якості кадрового складу

9.1. Якість кадрового складу забезпечується за рахунок конкурсного відбору НПП на посади, системного підходу до планування діяльності НПП, об'єктивної та всебічної фахової оцінки діяльності кожного НПП, постійної роботи по підвищенню кваліфікації та майстерності НПП.

9.2. Процедура відбору та призначення на посаду НПП визначається «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників університету».

Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з науково-педагогічної роботи, відділ кадрів, завідувачі кафедр, вчені ради університету та інститутів (факультетів).

9.2. Організація роботи НПП здійснюється відповідно до «Положення про планування та облік основних видів роботи науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій».

Відповідальні за впровадження та виконання: Навчально-методичний відділ, завідувачі кафедр і директори інститутів (декани факультетів), проректор з науково-педагогічної роботи.

9.3. Оцінювання НПП здійснюється відповідно до «Положення про щорічну рейтингову оцінку діяльності науково-педагогічних працівників Державного університету телекомунікацій» і забезпечує об'єктивний аналіз якості та слугує активізації їхньої професійної діяльності.

Складовою моніторингу якості освіти й оцінювання роботи НПП є соціологічні опитування студентів і випускників, що проводить відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації.

Відповідальні за впровадження та виконання: директори інститутів (декани факультетів), завідувачі кафедр, Навчально-методичний відділ, проректор з науково-педагогічної роботи, Координаційна Рада.

9.4. Підвищення кваліфікації НПП.

9.4.1. Метою підвищення кваліфікації та стажування НПП університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

9.4.2. НПП університету підвищують кваліфікацію в Україні і за кордоном.

9.4.3. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Підвищення кваліфікації та стажування НПП організовується та проводиться згідно з п'ятирічним планом-графіком, який затверджується Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора.

9.4.4. Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади НПП.

9.4.5. Підвищення кваліфікації та стажування НПП здійснюється, зазвичай, у таких формах:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси, школи, стажування;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо.

9.4.6. Підвищення кваліфікації НПП щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання проводиться на курсах «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі».

9.4.7. Відповідальні за впровадження та виконання: Навчально-науковий інститут заочного та дистанційного навчання, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, Навчально-методичний відділ, кафедри, проректор з науково-педагогічної роботи, Координаційна Рада.

9.5. Показниками якості кадрового складу є рівень акредитації освітніх програм, результати національних і міжнародних досліджень з визначення рейтингів університетів, оцінка фахового рівня НПП студентами, випускниками, зовнішніми експертами; кількість НПП, які пройшли стажування поза університетом – в Україні та за кордоном.

10. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти

10.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам.

10.2. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу.

— матеріально-технічна база університету пристосована для підготовки фахівців. Освітній процес здійснюється в навчальних аудиторіях, лабораторних аудиторіях і на базах практик;

— проведення освітнього процесу належним чином забезпечено комп'ютерами. Заняття зі студентами проводяться в комп'ютерних класах за розкладом. В університеті створено умови для доступу до мережі Інтернет, в корпусі університету створено зони Wi-Fi;

— освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, діяльності редакційно-видавничого центру університету, веб-ресурсам університету.

10.3. Підтримка здобувачів вищої освіти в університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з:

- гуртожитку для студентів;
- спортивного майданчику та фітнес-зали;
- комплексу громадського харчування;
- центрк культури і мистецтв університету.

10.4. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу сучасного обладнання на ринку галузі.

10.5. За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

10.6. Показниками забезпеченості необхідними ресурсами освітнього процесу є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти та роботодавців, відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам.

10.7. Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з адміністративно-господарської роботи, завідувачі кафедр, господарський відділ, експлуатаційно-технічний відділ, інформаційно-обчислювальний відділ, бібліотека, редакційно-видавничий центр, центр культури і мистецтв, первинна профспілкова організація студентів, аспірантів та докторантів, відділ моніторингу якості освіти, ліцензування та акредитації, відділ з питань соціальних та навчальних проблем студентів, Координаційна Рада.

11. Інформаційні системи для ефективного управління освітньою діяльністю

11.1. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють портал автоматизованої системи управління навчальним процесом університету та сайт Е-навчання (MOODLE) університету.

11.2. Складовими порталу автоматизованої системи управління навчальним процесом є бази даних з основних напрямів діяльності університету:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;
- науково-дослідна діяльність;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи;
- система планування навчального процесу та формування розкладу занять.

11.3. Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

11.4. Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи, Координаційна Рада, Навчально-методичний відділ, відділ кадрів, інформаційно-обчислювальний відділ.

12. Забезпечення публічності інформації про діяльність університету

12.1. Публічність інформації про діяльність університету забезпечується згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI, з ст. 79 Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року №1556-УІІ, з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

12.2. На офіційному сайті університету розміщуються:

- Статут Державного університету телекомунікацій, «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті телекомунікацій»;

- Положення про колегіальні органи та їхній персональний склад: Регламент Вченої ради університету, Положення про Наглядову раду, а також положення про структурні підрозділи університету;

- загальні аналітичні матеріали про діяльність університету, звіти ректора, річні звіти з різних напрямів діяльності, щорічні визначення рейтингів кафедр;

- інформація з кадрових питань: склад керівних органів університету, перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, штатний розпис на поточний рік;

— інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими проводиться підготовка фахівців, освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми, Положення про планування та облік основних видів роботи, звітування й оцінювання НПП, відомості про аспірантуру та докторантуру;

— інформація для вступників: Правила прийому до університету на поточний рік та зміни до них, перелік спеціальностей та спеціалізацій, на які оголошено прийом, розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг;

— інформація для студентів: відомості про діяльність студентського самоврядування, участь студентів у конкурсах і олімпіадах, організацію студентського дозвілля, зразки документів;

— інформація про наукову діяльність університету: напрями наукової діяльності і наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради, діяльність Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених;

— інформація щодо фінансової діяльності університету: кошторис університету на кожний рік та зміни до нього, річний фінансовий звіт з урахуванням інформації про надходження та використання коштів, інформація про використання коштів у розрізі програм, інформація щодо проведення тендерних процедур;

— інформація про участь університету в національних і міжнародних рейтингах вищих навчальних закладів.

12.3. На веб-сайтах структурних підрозділів розміщується така інформація:

— інформація про структурний підрозділ (інститут, факультет, центр, кафедру, відділ): напрями діяльності, керівництво та персональний склад працівників, Положення про структурний підрозділ;

— наукові матеріали: електронні версії публікацій, опис наукових досягнень, матеріали наукових конференцій, відомості про наукову роботу здобувачів вищої освіти;

— навчальні матеріали: навчальні плани, навчально-методичні комплекси, розклад занять на поточний семестр, графіки проведення відкритих занять;

— результати щорічного оцінювання (рейтинги) здобувачів вищої освіти, НПП.

12.4. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному сайті університету і факультетів, систематично оновлюється.

12.5. Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з адміністративно-господарської

роботи, вчений секретар університету, Координаційна Рада, відділ кадрів, Навчально-науковий центр, інформаційно-обчислювальний відділ, керівники структурних підрозділів.

13. Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти

13.1. Заходи із запобігання і виявлення плагіату здійснюються у відповідності до «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Державного університету телекомунікацій».

13.2. Система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

— копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;

— дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;

— внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;

— парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі – розміщеної в мережі Інтернет).

13.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з

— формування етосу, який не сприймає академічну нечесність;

— створення умов, що унеможливають академічний плагіат;

— виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;

— притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

13.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється на наукові та навчальні праці НПП та інших працівників університету, здобувачів вищої освіти та осіб які зараховані до університету з метою здобуття наукового ступеня.

13.5. Заходи із формування етосу, що не сприймає академічну нечесність, включають:

— формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

— ознайомлення НПП та інших працівників університету, а також осіб, які навчаються, з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

— введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;

— сприяння органам студентського самоврядування, науковому товариству студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в ознайомленні осіб, які навчаються, з правилами наукової етики;

— включення до виховної роботи інститутів, факультетів, кафедр заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможливають академічний плагіат;

— розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікування та рецензування статей.

13.6. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів (окрім дисертацій і фахових видань університету) та навчальних видань:

— усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях (наукових семінарах) кафедр, інших структурних підрозділів, у яких працюють автори творів;

— при рекомендації твору до друку він має бути перевірений на відсутність академічного плагіату, про що робиться відповідна відмітка на творі.

13.7. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових періодичних видань університету:

перед поданням на розгляд Вченої ради інституту (факультету) періодичного наукового видання університету редакційна колегія перевіряє прийняті до опублікування статті на відсутність академічного плагіату.

13.8. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів:

— при розгляді дисертації, виконаної в університеті, на науковому семінарі (засіданні кафедри) проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату;

— перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради університету, проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату;

— дисертації (монографії) та автореферати дисертацій осіб, які здобувають ступені доктора філософії (кандидата наук), доктора наук, а також відгуки опонентів оприлюднюються на веб-сайті університету.

13.9. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат:

— особа, яка виявила академічний плагіат у науковій чи навчальній праці або дисертації працівника, здобувача вищої освіти університету чи в дисертації, поданій до захисту в спеціалізованій вченій раді університету, має право звернутися до Науково-методичної ради університету з письмовою заявою;

— заява щодо виявлення академічного плагіату розглядається на засіданні Науково-методичної ради університету, яка ухвалює відповідний висновок;

— науково-методична рада університету може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових та навчальних працях НПП та інших працівників університету, дисертаціях і авторефератах за власною ініціативою;

— у разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту, незалежно від стадії розгляду, без права повторного захисту;

— відповідальність НПП та інших працівників університету за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями та Правилами внутрішнього розпорядку університету.

13.10. Для технічної підтримки перевірки наукових та навчальних праць на наявність академічного плагіату на офіційному сайті університету розміщується посилання на сервіси з перевірки наукових праць на наявність плагіату.

13.11. Показниками виявлення академічного плагіату є кількість затверджених дисертацій.

13.12. Відповідальні за впровадження та виконання: Науково-методична рада, голови спеціалізованих вчених рад, завідувачі кафедр, Координаційна Рада, відділ аспірантури та докторантури.

14. Участь університету в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях вищих навчальних закладів

14.1. Університет бере участь у національних і міжнародних дослідженнях з визначення рейтингів університетів. Метою участі в рейтингах є порівняння діяльності університету з роботою провідних університетів світу та України для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів, зміцнення наукового підґрунтя освітньої діяльності, інтернаціоналізації

освітньо-наукового процесу, врахування думки академічних експертів і роботодавців.

14.2. Університет може брати участь у Світовому рейтингу університетів QS World University Ranking, Академічному рейтингу університетів світу («Шанхайський рейтинг»), Thomson Reuters, запровадженому Європейською Комісією рейтингу U-Multirank, міжнародному рейтингу Scimago Institutions Rankings, академічному рейтингу університетів URAP (University Ranking by Academic Performance), «Вебоетрікс», «Топ-200 Україна» та інших.

14.3. Показниками участі університету в рейтингових дослідженнях є результати національних і міжнародних досліджень з визначення рейтингів університетів.

14.4. Відповідальні за впровадження та виконання: проректор з наукової роботи, Координаційна Рада, Навчально-методичний відділ.